

Приморске новине

ЛИСТ ССРН ОПШТИНЕ БУДВА

ИЗЛАЗИ ПЕТНАЕСТОДНЕВНО

ГОДИНА XVI

БРОЈ 300.

13. ЈУЛ 1986.

ЦИЈЕНА 30 ДИНАРА

ПРОСЛАВЉЕН ДАН БОРЦА**СВЕЧАНОСТ У ДУЉЕВУ**

ДАН БОРЦА, 4. јули, свечано је прослављен у свим мјестима наше општине. У раним јутарњим часовима градска музика је у Будви, Петровицама и Светом Стефану, најавила празник, а потом су положени вијенци и цвијеће на споменике палим борцима у Петровицама и Брајићима, Поборима и Станишићима, као

и цвијеће на бисте народних хероја Вукице Митровић-Шуме и Ника Анђела у Светом Стефану.

Централна свечаност поводом празника одржана је у Дуљеву изнад Кулача, где је јулски дана 1941. године формиран приморски партизански батаљон „Стафан Штиљановић“. На народном збору говорио је првоборац из

ог овог краја, Саво Тодоров Кулач.

Након тога је на свечан начин пуштен у саобраћај асфалтни пут Вала — Кулач — Дуљево у дужини од 4 километра, који је саграђен са модотринском мјештвани и уз помоћ радних организација. У селу Кулачи отворено је излетиште „Монтенегроекспрес“.

ТУРИСТИЧКИ БАРОМЕТАР**БУДВАНСКА РИВИЈЕРА - НАЈПОСЈЕЋЕНИЈА**

Детаљ са плаже у Бечићима
вијерији другдје дуж Црногорског приморја.

ПОСЛИЈЕ КРАТКОТРАЈНИХ КИША, почетком овог мјесеца, и извјесне осеке што се посјете туриста тиче, на „ривијери бисерних плажа“ је коначно прокључало. Температуре су порасле — праве су љетње, море је топло, а што је најважније пуни су хотели, одмаралишта, аутокампови, а највећим дијелом и собе у домаћој радиности. Правасеоба на море није по чела 1. јула, када је и календарски отпочела овогодишња главна туристичка сезона већ за вријеме викенда 5. и 6. јула. Тих дана и касније за биљежена је права најезда на Будву, Бечиће, Свети Стефан и Петровац. Домаћи гости су војловима увјелико стијали на барску жељезничку станицу, а одатле се аутобусима пребацивали даље, затим аутобусима и врло често сопственим аутомобилима. Уз то стигле су преко тиватског аеродрома и веће групе иностраних гостију који су попунили „рупе“ у хотелима који се налазе на нашој ри

Колико се гостију тренутно одмара на подручју од Ја до Буљарице, тешко је рећи, али се из извјештаја који стижу од стране туристичких и других организација може закључити да је веома мало празних кревета. Почетком јула Будва је била најпосјећеније место на цијелом Јадрану, а слободно се може рећи да је „ривијера бисерних плажа“ најтраженија на Црногорском приморју.

Зебња коју смо помињали у прошлом броју нашег листа дјелимично је била оправдана. Гости су стигли исти на броју већем од очекива ног, али се показало да су високе цијене нарочито у ван пансиону, кочница за добар промет. На терасама је и даље доста празних столова и столица, јер и домаћи и страни гости беже од високих цијена које их очекују у ресторанима и на терасама скупих хотела, али и у кафана ма „нижег“ ранга.

С. Г.

РЕДАКЦИЈА
„ПРИМОРСКИХ
НОВИНА“
И
КУЛТУРНИ
ЦЕНТАР

СВОЈИМ ЧИТАОЦИМА
И САРАДНИЦИМА

ЧЕСТИТАЈУ

13. ЈУЛ

ДАН УСТАНКА
НАРОДА ЦРНЕ ГОРЕ

УЗ 300. БРОЈ „ПРИМОРСКИХ НОВИНА“

ДВА ПРАЗНИКА

Тринаестог јула, прослављајући 45-годишњицу усја танка црногорског народа, „Приморске новине“ обиљежавају, такође, несвакидашни јубилеј — свој три стоти по реду број.

Као што смо то чинили приликом педесетог, стог, стотедесетог броја и поводом десетогодишњице излаже ња листа овог пута да све не бисмо понављали, навешиће ми само неколико података. Од 13. јула 1972. штампан је 300 бројева „Приморских новина“ на нешто преко 2500 страница (било би то пет великих комплета) на којима је објављено преко 30.000 разних написа — вијести, чланица, осврта, извјештаја, друштвених хроника, информација приказа и репортажа — илустрованих са преко 20.000 фотоса, цртежа и вињета. Информашући читаоце о напорима и резултатима наших радних људи и грађана, плановима, проблемима и тешкоћама с којима се су кобљавају, истичући примјере залагања и указујући на недостатак, лист је, петнаестодневно, стизао у многе домаће наше општине, међу наше колонисте у Војводини, исељенике у Сједињеним Америчким Државама и Аустралији, којима је често био једини поуздана веза са заједницом.

Поменимо, на почетку, само још један податак: изузимајући четврогодишњи период, када их је било двојица, у Редакцији је осталих десет година радио и данас ради, свега један стално плаћени новинар — главни и одговорни уредник.

Да би лист био све садржајнији, стално ангажован и, уз то, занимљив, Редакција је настојала да буде у дослу ху са читаоцима преко писама и такозваних блиц-анкета у којима је тражила одговоре на питања шта им се све (не) допада и шта би требало предузети да лист буде информативнији и квалитетнији. Први одговори — „Лист је оправдао повјеренje“, „Конкретан је и објективан“, „Немам примјеби“, „Имам високо мишљење“, „Добар информатор“, „Огледало стварног стања“, „Гребало би захватити више проблема“ — били су значајан подстрек у изграђивању физиономије листа. Услиједиле су потом ојјене: Да је „новина жива и писана дosta популарним речником“... „Да ди требало да буде мало борбенија — не само да информише о збивањима, већ и да иницира акцију“... „Дати више мјеста обичном грађанину — да поставља питања одређеном функционеру или форуму и да тражи одговоре на оно што га интересује“... „Лист је у потпуности искушно друштвену улогу и здатак који има као средство информисања радних људи и грађана!“... „Нарочито ћу да истакнем што редовно доноси прилоге о догађајима и личностима из НОБ“... „Лист је у основи испунио наша очекивања. Унапријеђена је његова физиономија, афирмисане основне рубрике, као и позитивни примјери и успјеси појединача, организација и мјесних заједница... „Како добар информатор, лист, спречава уличне трачење који дезинформишу“... „Приморске новине“ су практично једино средство информисања на овом подручју“... „Могу рећи да сам пријатно изненађен и садржином и техничким изгледом, разноврсношћу рубрика и прилога“... „Лист није био само хроничар свега што се забивало код нас, већ и активан чинилац у друштвено-политичком животу општине“... „Треба више и конкретније писати о остваривању мјера економске стабилизације, прекомјерној потрошњи, неактивним делегатима и делегацијама“.

Дошла је, 22. новембра 1975. и Новембарска награда зато што је „лист био политички ангажован, довољно актuelan и досљедан у остваривању политике и курса Са веза комуниста Југославије“. И нови предлоги и подришке од којих ћемо навести само још двије: „Нисте заборавили ни најмаље, ни старије, ни борце, ни омладину, ни проблеме ни похвале... Све у свему је само за похвалу!... „Треба омогућити свим грађанима и радним људима да преко листа учествују у решавању свакодневних проблема, а нарочито из области туризма као основне привредне гране наше општине.“

Сјесна је да лист још увијек треба на напредује — да истиче примјере пожртвовања, његује револуционарне традиције и на њима ваститава младе, који револуцију настављају. Редакција ће настојати, да га, уз помоћ ширег круга сарадник, стално освежава новим рубрикама и учини све да би он и даље, све више и све боље, био на висини свог веома одговорног задатка,

(Наставак на 2. и 3. страни)

ТРИ СТОТИНЕ БРОЈЕВА »ПРИМОРСКИХ НОВИНА«

ТРАГОМ НАПИСА, РУБРИКА И НАСЛОВА

Од првог броја, раздјељеног 13. јула 1972. године учесницима прославе дана устанка црногорског на рода, приликом откривања споменика у Поборима, нази ре се физиономија „Приморских новина”, чији ће задатак бити да буду објективан информатор радних људи и грађана о свим збивањима на подручју наше општине, тумач њихових жеља и настојања, затим, односно истовре мено, да истичу, критикују и, његују свијетле револуционарне традиције, васпитавају младе у духу социјалистичког патриотизма.

Да бисмо видјели како су оне обављале те задатке на путу дугом пет хиљада да дана, „прошетаћемо“ од броја до броја, од странице до странице, трагом написа и рубрика, које су се „рађале“ развијале и нестајале, да би биле замијењене другима, које су боље одговарале датом тренутку и проблемима који су искрсавали на „дневни ред“. Појмом од наслова до наслова, без претензије да и сваки десети поменемо.

У првом броју сазнајемо да је у Бечићима отворен хотел „Медитеран“, шта кажу гости о нама и нашем гостојству, да су „Могрен“ и „Петровац“ постали чланови Републичке лиге, о слабости ма у — рукавицама, да су у богатој комуни сиромашни улови за рад омладице, па ка ко је Вукића Бечић, под кишом куршума, запалила мост и како смо се научили да живимо управно и славно умимо... .

Затим, из броја, читамо да „раднички“ аутобус креће за Будву, како и зашто трговци оптужују пекаре; о откривању „илегалних“ кре вета, новим становима за борце, водоводу, социјалним неједнакостима; како „Маес трап“ привлачи госте; о спомен-дому у Петровцу, недомаћинским газдовањима; кака ће Будва добити нову школску зграду; о симпозијумима и гостовањима у Будви и Будвани у градовима ван наше Републике, значајним археолошким открићима, угроженим споменицима културе; шта се догађа у будванској здравственој станици; о светском признању Светом Стефану; о формирању Комисије за испитивање поријекла имовине, додјељивању Новембарске награде Стевану Лукетићу, др Воју Франичићу и Душану Миковићу; о добро вољним даваоцима крви, изградњом Дјечјег вртића, запуштеној школи у напуштеном селу, стављању плана развоја на јавну дискусију, слабом информисању радника, приредби Паштровића из Београда у „Мажестику“, пословању „Авале“ оснивању Шаховског клуба, Фестивалу „Дани музике“, узроцима социјалних разлика; како је стамбена зграда, назvana „ље потица“, подијелила колектив; о заборављеним милио-

Они су се бринули да лист буде што актуелнији, занимљивији и читанији

нерима; шта кажу најмлађи о мајкама (помодом осмог марта); како су критика и само критика, некад повремени гости, добиле право грађанства; о маратонском састанку комуниста, именовању виновници деформација, значају и улози личног примјера, педе сектогодишњици Туристичког друштва „Могрен“; да је Комисија за испитивање поријекла имовине отворила „принције“; о првомајским жељама, примједбама, порукама и обавезама, априлу — мјесецу туризма и очекивању беријетног лета; да лични интереси морају бити потиснути; о Будви-школи другарства и пријатељства младих, спровођењу уставних амандмана, изградњи путева у Паштровићима, о „глувој“ зими petrovackoj; да у туризму не ма „малих ствари“; о узораној ледини у Мрчевом пољу; како је оздравила здравствена служба; о Статуту општи не-плоду демократског договора безименим улицама, примјеру села Лапчића, његовом величанству — домаћем госту, Будви-великом градилишту, години туристичке културе, Светом Стефану — грађу стоменику; да је лијепо бити чобаница; о сиромаштву зеленог покривача, „Монтенегротуристу“ на путу консолидације; како се пред сејочи тврба запитати шта још није урађено; о Играма јула, улози лелегација, да младима треба посвећивати више пажње и имати у њих више поверије; о Титовом фонду, ривијери бисерних плажа, клубовима самоуправљача, ја вишим тајнама, уговорима на папиру, примјерним извијачким одредима, спорту и рекреацији у туризму, маслинарству — запостављеној гра ни привређивања, изложби самоуких вајара, повећању стипендија, оснивању зајед-

нице одмаралишта, „путу“ дуж 10.000 дана (помодом 30-годишњице ослобођења), визијама будућности; дјелу Стевана Лукетића у огледалу критике, пионирима музичког живота, да се Ловћен приближије мору (о изградњи пута Цетиње — Будва), о томе да је почела школа самоуправљача, о састанцима нашим „насушним“, шта је во у Подострогу, о квалитету хљеба, радничким одмаралиштима јуче и данас, јубилеју друштва „Приморје“, признањима која обавезују, Купу Јадрана, да треба братији друштвено ангажоване и способне и бити против празних обећања; о античкој Будви у Београду, „прелазној оцјени“ „Приморских новина“, шта је то? Будва — бисерна шкољка, (разговор са Михајлом Лукоњином). Приморске новине под лупом, О љекару — номаду, Армија за празник, Пљевља нећемо заборавити. Модерна галерија — значајан допринос култури, Титом говори историја, Brajić — село устанка и прогалаца, Херојско ћутање Вукиће Мићуновић, Гости из Јерменије у Будви, Хиљадугодишња културна традиција, Енергично против социјалних разлика, Више сарадње у туристичкој пропаганди. Осам година заборављен. Виле, а да лије из радничких цепова, Његове прозе, Прославимо жену — борца, Слава Вилића Гувна, Челобруду у походе, Ти гробови нису раке... Слобода промијенила обичај, Казијање о једном покољењу. Испитивање поријекла имовине и даље на мртвотачи, Будва у знаку Љубице, Битка на Паштровици, Кое смета критика? Шта би моја поезија без дјетињства, (разговор са Бошком Богетићем). Јубљав је преборача Ђаоке, Гралић ненадмашне ље поте, Представници народу с новим пуномоћјима, Херој са Шпаљоле, Ол Режевић по Кифину. Мајини у устанку, Херој Нико Анђевић, Паштровска гора — пајтанизанска база, Револуционарне легенде, Краји логорске вјатре. Напојије слободи, Ол Буљарић по Ђулве. На каменом брду, Тоторова суза кременчача, Зелено, што волим зелено, Најмлађи пишу о Будви, По приста борбе непрестане, У трагању за једним осмјехом,

(посљедњи разговор са Ристом Стијовићем). На стражи без смјене, Прича о рањеном борцу, Пала срца Партије, Дјело Крста Ивановића, Јуче и данас Марковића, Прича о црвеном селу, Истраја на заузетом курсу, Два сата с пекарима, Признање које обавезује, Херој слободарства и слободе, Стазама ратника, Историја писана крвљу, У спомен јувака и војевања, Испит пред слободарском традицијом, Одзив завјетима предака и аманет будућима, Прва устаничка пушка — путоказ новим данима, Са фолклорним ансамблом у Тунису, Уговорено на галији, Слободу су војјели изнад свега, Како су умирали пролетери, Тудоровић некад и сада, Докле смо стигли и какви нас задаци очекују, Човјек свјетионик, Неће бити доволно топова и вјешала, У гроб и у пјесму истовремено, Будва и Велика Плана — побратими, За културу и културни живот не постоје мале и велике средине, Ратник и човјек — Ђуро Попов, Слободу и дозвину војјели су изнад свега, Тајна успјеха ОУР Словенска плажа, Мађари отварају Јадран, Станови, кредити и кадрови, Јетопис о јеје потици мора, Разграбљено злато старе Будве, Партизанско вече на Челобруду, Канализација — подухват деценије, Покољење за п'есму стврено, Будва укључена у аутоматски телефонски саобраћај. Шта вам се (не) допада на нашој ривијери, Градиће се трафостаница у Мажићима, Поздрав Осмом конгресу СУБНОР-а, Одважно и достојанствено, Тако већ никако, Сељаци без села, Окршај љепоте и стихије, Само човјек је остао или он ће све изградити, Наша села невесела, Живјеће овај народ, Сваки дан је ударни, Успјела акција „Јединствени у одбрани и заштити“, Договор о спровођењу мјера стабилизације, Друга младост хотела на Бечићкој плажи, Нова основна школа у Петровцу, Којак даље од закључача и од лука, Форум опет нема кворума, Зимске боје Будве, Радост дјетињства у вртићу „Љубица Јовановић - Маше“, Програм обнове Старог града је готов — треба га спровести у живот, Кога да (не) бирамо, Брига о животном стандарду, Четврта бригада — то су четири бригаде, Споменици културе — непроцјењиво богатство, Словенска плажа — подухват стојећа, Желе да буду изабрани, а немају времена да раде, У потрази за дједовим огњиштем, Дружење са цвијећем, Тако је Тито говорио, Јето за памћење, Вода тече без договора, Припрема се Зборник сјећања, Повеља о братимљењу са Пакрацем...

И тако редом — наслови нам казују да су „Приморске новине“ биле хроничар збивања у протеклих четрнаест година, и не само то, већ, у првом реду, мобилизатор на извршавању многообројних заједница социјалистичке изградње. Рођене 13. јула 1972. године, на дан славља борбе црногорског народа, оне су настојале да буду и, мање или више успјешно, било барају да остварење идеала који су борце нашег народноослободилачког рата водили у борбу непрестану.

Милосав ЛАЛИЋ

Приморске новине

Лист ССРН општине Будва. Уређује: Редакцијски колегијум. Главни и одговорни уредник: ВЛАДИМИР СТАНИШИЋ. Издавач: Културни центар Будва. Адреса редакције: „Приморске новине“ — Будва, телефон: 41-194 — Број жијро рачуна 20710-603-1809 код СДК Будва — Штампа: РО за графичке производе и услуге „Андрија Палташић“ — Котор. Претплатна: годишња 1.050 дин.; за иностранство 20 долара. — Рукописи се не враћају

УЗ 300. БРОЈ „ПРИМОРСКИХ НОВИНА“

ЧИЈИ СУ СВЕ ПРИЛОЗИ ОБЈАВЉЕНИ

ПОРЕД ДИМИТРИЈА ЈОВОВИЋА, ВЛАДИМИРА СТАНИШИЋА, ВАЊЕ ЈОВАНОВИЋА и МИЛОВАНА ПАЈКОВИЋА, главних и одговорних уредника, у листу су редовно или повремено објављивани прилози Сава Грговића, Драгослава Новаковића, Милосава Лалића, Пе- ка Лијешевића, Рака Дулетића, Милана Новчића, Станка Паповића, Сава Куљаче, Марка Ф. Станишића, Душана Дулетића, Миша Врајила, Наде Митровић, др Ратка Вукчевића, др Мирослава Лукетића, Недељка Дагчевића, Светозара Радуловића Павла Вујовића, Иванице Ја-

НАЈМЛАЂИ САРАДНИЦИ

У листу „Ријеч младих“
чија су два броја штампана
у оквиру „Приморских нови-
на“ и на ћачкој страници.
своје прве литерарне радове
објавили су, између осталих
Гордана Ворета, Виолета Ми-
тровић, Драган Хаџић, Ксе-
нија Медиговић, Јиљана Ба-
рац, Вјера Пашаљић, Маја
Лалић, Татјана Илић, Виш-
ња Мартиновић, Силвана Пе-
тровић, Вјера Барба, Јасна
Радовић, Милица и Јелена
Паповић, Александра Грего-
вић, Татјана Дапчевић, Горан
Јаблан, Ана Митровић, Симо-
на Љубишић, Марко Пламе-
нац, Александар Шпадијер
Нада Маровић, Татјана Гре-
говић, Сузана Мијатовић, Ма-
ја Усанчевић, Сања Каџабаћ,
Радмила Кустудија, Стана
Каписода, Наташа Живко-
вић, Мирјана Станишић, Ни-
кола Фабрис, Оља Огњено-
вић, Александра Раичевић
Весна Станишић, Милан Мар-
ковић, Јелена Црвенка, Џајет
ко Пајковић, Лидија Лекић,
Александар Минћевић, Мари-
ца Кузњецов, Иван Петри-
чевић, Лидија Брајић, Ми-
рјана Масловар, Драган Раду-
ловић, Јована Ђетковић, Бо-
жиџадар Митровић, Владимира
Кузњецов, Дијана Кнезовић
Драгица Маровић, Данијела
Мазара, Невенка Шоффран
Ана Брајак, Соња Крута, На-
ђа Пејовић, Данка Франиче-
вић, Саво Вујиновић, Маја
Војнич, Ива Бајковић, Јеле-
на Анђелић, Јелена Плав-
шић, Дејан Дапчевић, Андре-
ја Мијушковић, Даница Ка-
жанегра, Марко Томановић
Анђела Фуштић, Никола Су-
ботић, Лука Лијешевић, Је-
лица Миликић, Слободан Јо-
вичић, Оливера Франета,
Бранка Вучковић, Предраг
Самарџић, Предраг Дајковић
Ненад Ђаконовић, Слободан
Радовић и Каја Лазаревић.

лић, Миле Кузмановић, Божјане Паповић, др Тадије Николића, др Милоша Марковића, др Сава Вукмановића, Митра Митровића, Братислава Кршевића, Душана Лижешевића, Владимира Колара, Бранка Пушоњића, Буда Симоновића, Вишње Марјановића, Елане Лижешевића, Мата Јелушића, др Воја Франчићевића, Пера Кнежевића, Светозара Марковића, Васа М. Станчићића, Јова Грегорића, Марка Тановића, Аца Штаке, Игњатија Злоковића, Пера Грегорића, Предрага Ковачевића, Данила Ераковића, Стева Гленце, Милорада Кнежевића, Влада Ђорђића, Оље Обрадовић, Ратка Рађеновића, Бранка Копуновића, Марка И. Куљаче, Марка Л. Куљаче, Илије Милутиновића, др Јована Пауновића, др Радослава Ротковића, Вукашина Ђулафића, Велибора Золака, Бранка Легановића, Јубице Теодоровић, Миша Мартиновића, Јелице Николић, Милорада Дајчевића, Мирјана Јовановић, Јова Михаљевића, Рада Јовића, Јильјана Филиповић, Никшић Фабриса и многих других сарадника.

„Приморске новине“ долично су ауторизована излагања Ђоке Пајковића, Веселина Ђурановића, Буда Шошићића, Воја Срзентића, др Мильана Радовића, Ненада Бућина, Тора Ђулафића, Петра Ракочевића, Мома Немомића

ОДАБРАНЕ СТРАНИЦЕ ПРОЗЕ И ПОЕЗИЈЕ

У КУЛТУРНОЈ, РУБРИЦИ ЗА МЛАДЕ И НА ЂАЧКОЈ СТРАНИЦИ „Приморске новине“ су поводом разних јубилеја објављивале одабране странице прозе и поезије великог броја домаћих и страних књижевника, као и одломке из ремек-ђела свјетске литературе. У набрајању имена аутора почећемо од Будвана: Стефана Зановића, Крста Ивановића, Антуна Којовића, Стефана Митрова Љубише, Стефана Митровића и Николе Вучковића. Затим ћемо по менути и остale: Петра II Петровића-Његоша, Симу Милутиновића-Сарајлију, Јубомира Ненадовића, Вука Каракића, Лазу Лазаревића, Јована Јовановића-Змаја, Војислава Илића, Ђуру Јакшића, Стевана Каћанског, Светозара Марковића, Милована Глишића, Јована Скерлића, Алексу Шантића, Бранка Радичевића, Јована Дучића, Ива Андрчића, Мирослава Крлежу, Михаила Лалића, Чеда Вуковића, Десанку Максимовић, Исидору Секулић, Душана Костића, Мирију Алечковић, Радована Зоговића, Бошку Богетића, Милана Дединца, Мирка Бањевића, Јанка Ђоновића, Радоњу Вешовића, Ериха Коша, Јару Рибникар, Јунуса Међедовића, Рафата Бурцовића, Бранка Драшковића, Ивана-Горана Ковачића, Мешу Селимовића, Бранка Ђопића, Драгутина Вујановића, Леса Ивановића, Гојка Дапчевића, Мирослава Ђуровића, Бранка В. Радичевића, Витомира Николића, Правољуба Пејатовића и овогодишњег добитника Тринаестојулске награде Војислава Вујановића.

вића, и других руководилаца који су говорили на састанцима у организацијама Савеза комуниста, Социјалистичког савеза, Скупштини општине, у мјесним заједницама и на трибинама грађана, односно приликом прослава значајних датума из историје овог краја.

СЈЕЋАЊА НА ЈУЛСКИ ДОГАЂАЈ ПРИЈЕ 45. ГОДИНА

ПРВА БИТКА НА МОРУ

ОВОГ ЈУЛА НАВРШАВА СЕ ТАЧНО 45 година од ратног догађаја у Лучицама, код Петровца, који је ушао у неке војне стручне књиге. Тим поводом објављујемо репортажу о томе, нашег новинара, коју су донијеле „Вечерње новости“ у броју од 12. јула 1981. године.

Историја ће, када је у питању други свјетски рат морати да доцније један важан податак: прва битка на мору у току последњег рата у нашој земљи одиграла се у малом мјесту Лучице крај Петровца на мору 13. и 14.

јула прије четири и по деце није.
— Овај догађај су забиљежили Италијани па је тај текст пренијет из њихових извора у наше војне и стручне књиге. Међутим, шире — у уџбеницима историје и другим публикацијама о догађају

колико састанака са омладинцима, члановима СКОЈ-а и родољубима на које се паралелно у то вријeme. До датља је разрађен план акције и извршен распоред бораца. Формирани су одреди у Крушевици, Буљарици и Режевићима.

БИТКА

Како је дошло до окршаја на мору са Италијанима разговарали смо са устаницима из Паштровића који су у тој битки, 12. јуна, помагали

рану зодру 13. јула пошли масовно у оружану борбу против окупатора.

— У Петровцу је још 1919. године формирана прва комунистичка општина на Јадрану па је партијски рад био континуиран и интензиван на превоју Куфин. Устаници су спремно дочекали Италијане који су надирали из аваца Бара и нанијели им велике губитке: уништено је више камиона, убијено и зарабљено много Италијана. Устаници су тога дана успе-

ли да спријече пробијање италијанских војника који су настојали да се такође из правца Бара пробију подножјем шумовите Дубовице која је дубоко зашла у море. Као да су у томе успјели партизани из Паштровића су примијетили да им се са мора прикрада италијанска торпедњерка. Циљ Мусолинијевих фашиста је био да се прикраду што ближе партизанским положајима на обали. Првог дана нијесу успјели, али су поново покушали 14. јула. Добро распоређени борци су се притајили и чекали погодак тренутак. Запуцали су са свих страна и исход је био следећи: погинуло је 12 Италијана и отприлике толико је било рањених. Искрцавање није успјело — то је била прва битка и први пораз Италијана почетком највећег и најтежег рата којег памти човечество.

ла према Паштровској гори где се налазила слобона територија. Убрзо је дошло до борби на Созини и Пресјечи. Италијани су покушали да се пробију ка Паштровској гори, али су одбијени уз велике губитке. Два три дана након ове борбе италијанска дивизија пробила је положај на Куфина и почела да хара: уништени су усјеви у Буљаричком пољу, по паљене куће у Голубовићима, Буровићима, Магазинима, Пријеворцу, Катуну, Крсцу Ријеци Режевићи... Попаљени су манастир Режевићи, основна школа у овом мјесту основана још 1856. године, читаонице у Режевићима и Буљарици које су биле жиже напредног окупљања...

Тако су Паштровићи ма

ОДМАЗДА

Видјевши да је опкољен, у безизлазној ситуацији, окупатор тражи помоћ. У бившем хотелу у Лучицама на лазили су се таоци које су фашисти покупили, па партизани нијесу смјели да отворе ватру на непријатеља. Убрзо су стигли бродови који су се усидили уз обалу и почела је топовска паљба на положаје устаника у Петровцу и околним селима. Порушен је много кућа, а већина становништва је кренула

„ХОТЕЛИ БЕЧИЋКА ПЛАЖА“

НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИМА СВИМ ЖИТЕЉИМА
ОПШТИНЕ БУДВА

13. ЈУЛ - ДАН УСТАНКА

СВОЈИМ ГОСТИМА ЖЕЛИМО УГОДАН ОДМОР
У НАШИМ ХОТЕЛИМА

ИОПЕСТИД ОСТА ФИПЛАК

СВАЧИНО ЧЕСТИМА

**КОЛЕКТИВ
ЈАДРАНСКОГ САЈМА**

НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТА

ДАН УСТАНКА

ГРАЂАНИМА И РАДНИМ ЉУДИМА ОПШТИНЕ БУДВА,
СВОЈИМ ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА И СВИМ ПО-
СЛЯТОЦИМА СА ЖЕЉОМ ЗА ШТО УСПЛЕШНИЈУ
ТУРИСТИЧКУ СЕЗОНУ

ВЕЛИКИ ПРАЗНИК**13. ЈУЛ—ДАН УСТАНКА**

ЧЕСТИМА
СТАНОВНИЦИМА БУДВАНСКЕ ОПШТИНЕ
И НАШИМ ГОСТИМА

ОДМАРАЛИШТЕ „13. МАЈ“
БЕЧИЋИ

РАДНИ ЉУДИ ХТО „МОНТЕНЕГРОТУРИСТ“

ЧЕСТИМА ПРАЗНИК СТАНОВНИЦИМА ОПШТИНЕ
БУДВА И СВИМ РАДНИМ КОЛЕКТИВИМА У ОВОЈ
ОПШТИНИ, А СВОЈИМ БРОЈНИМ ГОСТИМА ЖЕЛЕ
ПРИЈАТАН ОДМОР У СВОЈИМ ОБЈЕКТИМА

13. ЈУЛ — ДАН УСТАНКА НАРОДА ЦРНЕ ГОРЕ

МОНТЕНЕГРОТУРИСТ

БУДВАНСКА ОСНОВНА БАНКА

НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТА СВИМ РАДНИМ ЉУДИМА,
ЦИЈЕЊЕНИМ ШТЕДИШАМА, СВИМ ПОСЛОВНИМ ПРИ-
ЈАТЕЉИМА

ДАН УСТАНКА НАРОДА ЦРНЕ ГОРЕ

13. ЈУЛ — ДАН УСТАНКА

СРДАЧНО ЧЕСТИТАМО ЖИТЕЉИМА ОПШТИНЕ БУД-
ВА, А СВОЈИМ ЦИЈЕЊЕНИМ ГОСТИМА ЖЕЛИМО ПРИ-
ЈАТНЕ ТРЕНУТКЕ НА „РИВИЈЕРИ БИСЕРНИХ ПЛАЖА”

КОЛЕКТИВ
„МОНТЕНЕГРОЕКСПРЕСА“

13. ЈУЛ - ДАН УСТАНКА НАРОДА ЦРНЕ ГОРЕ

ЧЕСТИТАМО ЖИТЕЉИМА БУДВАНСКЕ ОПШТИНЕ

НАШИМ ЦИЈЕЊЕНИМ ГОСТИМА ЖЕЛИМО ПРИЈАТНЕ
ТРЕНУТКЕ НА НАШОЈ РИВИЈЕРИ А СВИМ ТУРИСТИЧ-
КИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА УСПЛЕШНУ ОВОГОДИШЊУ
СЕЗОНУ

Колектив ООУР „АВАЛА“-БУДВА

РО „СТАРИ ГРАД“

ВЛАСНИЦИМА ОБЈЕКАТА У СТАРОЈ БУДВИ, СВИМ
МЈЕШТАНИМА НАШЕ ОПШТИНЕ, ПОСЛОВНИМ ПРИ-
ЈАТЕЉИМА, ЧЕСТИТА

13. ЈУЛ — ДАН УСТАНКА

УЗ ЖЕЉЕ ЗА ШТО СКОРИЈИ ЗАВРШЕТАК РАДОВА
НА ОБНОВИ СПОМЕНИКА КУЛТУРЕ

ЧЕСТИТА

ДАН УСТАНКА — 13. ЈУЛ

РАДНИМ ЉУДИМА И ГРАЂАНИМА ОПШТИНЕ БУДВА

„ХОТЕЛИ СВЕТИ СТЕФАН“

СРДАЧНО ЧЕСТИТАЈУ

13. ЈУЛ — ДАН УСТАНКА

СТАНОВНИЦИМА НАШЕ ОПШТИНЕ
СВОЈИМ ДРАГИМ ГОСТИМА ЖЕЛИМО УГОДАН БОРА-
ВАК У НАШИМ ОБЈЕКТИМА

„ХОТЕЛИ БЕЧИЋКА ПЛАЖА“

НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТАМО СВИМ ЖИТЕЉИМА
ОПШТИНЕ БУДВА

13. ЈУЛ - ДАН УСТАНКА

СВОЈИМ ГОСТИМА ЖЕЛИМО УГОДАН ОДМОР
У НАШИМ ХОТЕЛИМА

КОЛЕКТИВ „ЗЕТА ФИЛМА“

У ГОДИНИ ЈУБИЛЕЈА, СРДАЧНО ЧЕСТИТА

ДАН УСТАНКА

СТАНОВНИЦИМА ОПШТИНЕ БУДВА

„ПАЛАС“ ИЗ ПЕТРОВЦА

ЧЕСТИТА

СВИМ ЖИТЕЉИМА ОПШТИНЕ БУДВА

13. ЈУЛ — ДАН УСТАНКА

СВОЈИМ ВЈЕРНИМ ГОСТИМА ЖЕЛИМО НЕЗАБОРАВНЕ
ТРЕНУТКЕ У НАШИМ ОБЈЕКТИМА

СРДАЧНО ЧЕСТИТАМО

13. ЈУЛ — ДАН УСТАНКА

СВИМ СВОЈИМ ПОТРОШАЧИМА, РАДНИМ
ЉУДИМА И ГРАЂАНИМА НАШЕ
ОПШТИНЕ

**ЕЛЕКТРОДИСТРИБУЦИЈА
БУДВА**

СВОЈИМ ЦИЈЕЊЕНИМ ГОСТИМА И СВИМ
ГРАЂАНИМА ОПШТИНЕ СРДАЧНО
ЧЕСТИТАМО

ДАН УСТАНКА

**РЕСТОРАН - ПИЦЕРИЈА „АЛ ПАРМА“
БУДВА**

**„КОМПАС“ — ЉУБЉАНА
ПОСЛОВНИЦА БУДВА**

СРДАЧНО ЧЕСТИТАМО

13. ЈУЛ

РАДНИМ ЉУДИМА И ГРАЂАНИМА ОПШТИНЕ БУДВА

13. ЈУЛ — ДАН УСТАНКА

СРДАЧНО ЧЕСТИТАМО

СВИМ РАДНИМ ЉУДИМА И ГРАЂАНИМА
ОПШТИНЕ БУДВА

**„ПРИМОРЈЕ“ - ЦЕНТАР ЗА РАЗВОЈ
МАЛЕ ПРИВРЕДЕ - БУДВА**

БУДВАНСКА ОСНОВНА БАНКА

НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТА СВИМ РАДНИМ ЉУДИМА,
ЦИЈЕЊЕНИМ ШТЕДИШАМА, СВИМ ПОСЛОВНИМ ПРИ-
ЈАТЕЉИМА

ДАН УСТАНКА НАРОДА ЦРНЕ ГОРЕ

ВЕЛИКИ ПРАЗНИК

ДАН УСТАНКА НАРОДА ЦРНЕ ГОРЕ

НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТА РАДНИМ ЉУДИМА И ГРА-
ЂАНИМА ОПШТИНЕ БУДВА

„ГЕОСОНДА“ - БЕОГРАД

ТУРИСТИЧКО НАСЕЉЕ „СЛОВЕНСКА ПЛАЖА“

ГРАЂАНИМА И РАДНИМ ЉУДИМА ОПШТИНЕ БУДВА

ЧЕСТИТА

ДАН УСТАНКА — 13. ЈУЛ

А СВОЈИМ БРОЈНИМ ГОСТИМА ЖЕЛИ ПРИЈАТАН
БОРАВАК У СВОЈИМ ОБЈЕКТИМА

РО „СТАРИ ГРАД“

ВЛАСНИЦИМА ОБЈЕКАТА У СТАРОЈ БУДВИ, СВИМ
МЈЕШТАНИМА НАШЕ ОПШТИНЕ, ПОСЛОВНИМ ПРИ-
ЈАТЕЉИМА, ЧЕСТИТА

13. ЈУЛ — ДАН УСТАНКА

УЗ ЖЕЉЕ ЗА ШТО СКОРИЈИ ЗАВРШЕТАК РАДОВА
НА ОБНОВИ СПОМЕНИКА КУЛТУРЕ

„ИНТЕГРАЛ“ - СУБОТИЦА

УЗ СРДАЧНЕ ЧЕСТИТКЕ ЗА

13. ЈУЛ — ДАН УСТАНКА

ЖЕЛИ СВИМ РАДНИМ ЉУДИМА БУДВАНСКЕ ОПШ-
ТИНЕ ДА У ОВОЈ ГОДИНИ ПОСТИГНУ ЈОШ БОЉЕ
РАДНЕ РЕЗУЛТАТЕ И ДА ШТО ПРИЈЕ ЗАЈЕДНИЧКИ
ПРОСЛАВИМО ЗАВРШЕТАК ОБНОВЕ СТАРОГ ГРАДА

СОЛИДАРНОСТ НА ДЈЕЛУ

ДОВОЉНО ВОДЕ У СЕЗОНИ

ДА ЛИ ЂЕ БУДВА, БЕЧИЋИ, СВЕТИ СТЕФАН И ПЕТРОВАЦ, овог јета бити су очени са недостатком воде као што се то догађало претходног јета, питали смо пре предсједника Извршног одбора СО, Светозара Маровића.

— Цетиње нам је претходног јета давало онолико воде колико је могло. Његове потребе су 170 литара воде у секунди, колики су уствари капацитети извора у Подгорцу. Да би наша ривијера до бијала несметано потребне количине воде, Цетињани ће преко ноћи, као и прошлог јета пунити своје резервоаре, да се преко дана чесметано снабдјевају водом. Они ће нама преко дана до пуштати да користимо њихов извор из кота Будва до бијала воду од јета 1972. године.

Ова количина воде, настала је Маровић, за нашу ривијеру у јулу, августу и сеп-

тембру није довољна, па смо због тога пришли обезбеђивању још 110 литара воде у секунди са четири извора од којих се један налази у цетињској, други и барској а остала два у нашој комуни. Каптирање ових извора стаје нас око 100 милиона динара.

Количине воде које ће се добити из извора „Црни поток”, Подгорских врела, Смо ковог вијенца и Грађанских врела, биће довољне до завршетка Регионалног водовода, чије цијеви ће почети да се постављају средином овог мјесеца.

— С обзиром на добру ову годишњу хидрошкту ситуацију, у нашој општини у наредна три мјесеца неће у снабдјевању водом бити никаквих рестрикција, било у хотелима, одмаралиштима, аутокамповима или у домовима становника, рекао нам је Маровић.

С. Паповић

МАЛА АНКЕТА

ОДМОР ЗА ПАМЋЕЊЕ

Једну од најатрактивнијих награда „Политики ног” „Школског часа 86” коју је додијелио „Компас” — седмодневни боравак за три ученика и наставника у Будви, добила је ОШ „Младост” из Нове Пазове.

Од 21. до 28. јуна у Будви су боравиле: петнаестогодишња Радмила Рађен, четрнаестогодишња Јелена Ђурић, десетогодишња Јелена Ђук и њихова наставница ликовог, Милена Стефановић.

Све три ученице, први пут су биле у једном од градова на Црногорском приморју.

Будва је предивна. Ђешица је него што су ми моји родитељи причали о њој. Толико лијепих плаја нема ваљда нигде. Када поново будем долазила на море, то ће бити Будва, каже Радмила Рађен, одлична ученица и предсједница ССО у својој школи.

— У Будви ме посебно одушевило туристичко насеље „Словенска пла-

ја”. Нигде на једном мјесту нема толико разнотипа за све узрасте. Јеуди су, видјела сам, одушевљени. Играју тенис, кошарку, мали фудбал, једре на дасци, возе се чамцима, сандолинама, а увече их мами музика. Причају својима у Пазови о љепоти Будве, каже одлична ученица и предсједница Савеза пионира у школи „Младост”, Јелена Ђурић.

И, Јелена Ђук је одушевљена седмодневним боравком у Будви. Она је ове године била најбољи математичар у својој генерацији.

— Посебно ми се свидио луна-парк на Јадран ском сајму. У сјећању ће ми остати моје прво пливање крштење на Словенском плажи испод хотела „Парк”. Прве пливачке завеслаје сам направила послије пет дана. Посљедња два дана сам, већ пливала. Да смо остале још који дан...

С. Паповић

У сезони без ограничења употребе воде

ХРОНИКА КОМУНЕ

АСФАЛТ ДО УЧИКАЛА

ТРУДОМ И СРЕДСТВИМА мјештана села Подострог по чело је асфалтирање пута од манастира Подмайнине кроз село Подострог до Учикала, највишочијег села у Маинама.

— Пут је пробијен и већ се аутомобилима може иći у дужини од три километра. Поједињи дјелови пута су већ асфалтирани, а остатак треба да завршимо што скорије, јер навељено тече туристичка сезона. Ову акцију потпомажу домаћинства са овог подручја којих има око 70, рекао нам је Гојко Пријловић.

И, Јелена Ђук је одушевљена седмодневним боравком у Будви. Она је ове године била најбољи математичар у својој генерацији.

— Посебно ми се свидио луна-парк на Јадран ском сајму. У сјећању ће ми остати моје прво пливање крштење на Словенском плажи испод хотела „Парк”. Прве пливачке завеслаје сам направила послије пет дана. Посљедња два дана сам, већ пливала. Да смо остале још који дан...

С. Паповић

КРАЈЕМ јуна над Будвом је вођен прави авион-рат против комараца, који су се овог прољећа и љета толико били намножили, да су на нашој ривијери загорчавали туристима одмор, а становницима Будве, Бечића, Светог Стефана и Петровца ноћни починак.

— За овај „рат“ против комараца, платили смо 2,5 милиона динара „Циклонизацији“ из Новог Сада. Чврсто нам је речено, да ће наредних тридесет дана, туристи и становништво моћи мирно да спавају, а онда, ако буде потребно, поново ћемо ићи у рат против комараца, рекао нам је предсједник ИО СО, Светозар Маровић.

ТЕЖАК УДЕС

НЕШТО ПОСЛИЈЕ ДВАНАЕСТ часова, 28. јуна на магистралном путу Будва — Цетиње, на десетом километру од Будве, суновратили су се у провалију дубоку преко 300 метара са колима марке „Шкода“, целињске регистрације, Предраг Оташевић, Зоран Чичаревић и Милан Вушуровић, сва тројица из Цетиња. Од за

добијених повреда у цетињској болници „Данило І“ истог дана издахнуо је двадесетседумгодишњи Милан Вушуровић, радник ЕИ „Обод“.

Истрагу о овом удесу води надлежни Општински суд у Котору.

С. П.

ОГЛАС

Колор-фотографије за све врсте личних исправа: лична карта, пасош, вазачка дозвола и сл. можете добити код ФОТО-ШУЉАКА за само десет минута.

ИЗ СУСЈЕДНИХ КОМУНА

КОТОР ВРАЋА СТАРИ СЈАЈ

УРБАНИСТИЧКИМ ПРОЈЕКТОМ старог Котора за пословни простор предвиђена су сва приземља површине од око 30.000 квадратних метара. Највише се траже локали за отварање угоститељских радњи, а око 70 локала намијењених за традиционалне занате још чека заинтересоване.

У старом граду „Напредак“ ће отворити неколико специјализованих продавница, загребачки „Краш“ отвара бутик слаткиша, а простор је добио и „Гавриловић“ из Петриње за отварање специјализоване продавнице. На главном градском тргу смјестиће се четири путничке агенције од којих ће „Атлас“ отворити и ликовну галерију. Ту ће се још налазити апотека, шалтерске службe Бокељске банке пошта и други садржаји.

НОВИ ПОРЕЗИ У ТИВТУ

На сједници Извршног одбора Скупштине општине Тиват разматрана је могућност обезбеђења 323 милиона динара, колико недостаје за подмирење обавеза ове општине у изградњи прве етапе регионалног водовода. Предложено је увођење додатне стопе пореза из личног дохотка у износу од 0,50 одсто и завођење општинског пореза из дохотка од 1 одсто.

ПОЧЕЛА АКЦИЈА „ЊЕГОШЕВА ШУМА '86“

На Лозићу је 4. јула почела овогодишња радна акција „Његотина шума '86“ која по броју учесника и радним резултатима треба да надмаши све досадашње. У двије смјене треба да раде четири бригаде са око 150 горана из различитих крајева земље. Они ће премити терене и уколико временске прилике дозволе посадити око 120.000 нових садница, далеко више него иједне године до сада.

Припремио: С. Грговић

ФИЛМ

БОГАТА ФИЛМСКА КАРИЈЕРА

— СУМИРАЈУЋИ РЕЗУЛТАТЕ мојега рада на филму, врло радо се сјећам сарадње са југословенским колегама, а посебно времена када сам радио филм у југословенско-чехословачкој ко-продукцији „Звијезда путује на југ”, — рекао нам је Олдрих Липски, филмски редитељ, један од најпознатијих чехословачких филмских стваралаца. — Наша дводелна екипа брзо се стопила у јединствену, што нам је омотујило ефикаснији рад. Касније сам поново желио да снимам у Југославији и, наравно, у Црној Гори, али ми се није пружила прилика. Имао сам предлога и идеја за нови копродукциони филм, тражио сам и очекивао иницијативу од стране југословенских колега, било је покушаја, али, нажалост, није дошло до реализације.

Филмски редитељ Олдрих Липски почeo је своју умјетничку каријеру као глумац и позоришни редитељ, а затим се посветio филмској режији. Рођен 1924. године, Липски је од 1949. године снимио више од двадесет филмова, међу којима и неке запажене у чехословачкој филмској производњи. Посветио се филмској комедији, музичким и филмовима научне фантастике, почев од свог првог филма „Биће циркуса” (1949), до филмова „Циркус долази” и „Гужва у циркусу”, рађених седамдесетих година, пре тежко за дјецу и омладину. Запажени успјех имају са научно-фантастични филмови „Човјек из првог вијека” и „Гospодо, ја сам убио Ајнштајна”. Пародија „Лимунада Цо” позната је и нашим гледаоцима.

Један од најбољих његових филмова је „Адела није вечерала” (учествовао је 1978., 1979. и 1980. године на више међународних филмских фестивала, на којима је добио разноврсне награде и дипломе). Учествовао је на ФЕСТ-у ’79 и добио диплому за најбољу умјетничку режију, а учесници у стварању овог филма, Владимир Лабски и Милан Неједли, добили су диплому за графичку и пластичну обраду филма, коју им је доделило Удружење филмских и ТВ производија Србије. — Музички лајт-мотив у филму „Адела није вечерала” је једна Моцартова мелодија. На питање шта мисли о раду

на том филму, Липски је рекао: „Овај филм снимио сам са екипом филма „Лимунада Цо”. Жељели смо да исмијемо кич. Стрипове и сличну лектиру сви смо мање-више читали. Тако сам се и ја упознао са јунаком стрипа Картером. Студирајући у Америци, практио сам интересовање гледалца за мој филм „Адела није вечерала” — тамо је примљен изванредно. И њима је доста кича”.

У једном разговору Липски је изјавио: „Цијелог живота радио сам само комедије. Било је тако у позоришту, на филму, у животу... Сматрам да је људима потребан смјех”.

У југословенско-чехословачкој ко-продукцији, који су реализовали црно-горски продуцент „Ловћен Јајлм” из Будве и Чехословенски статни филм из Прага, Липски је режирао филм „Звијезда путује на југ”, у коме су главне улоге биле повјерене југословенским глумицама Гордана Милетић, Јожу Гргорину и Јубомиру Дидићу, и чехословачком младом глумцу Рудолфу Хрушчинском, који је касније играо у већем броју чехословачких филмова. Ова екипа, која је више од мјесец дана провела на броду, „путујући” од Сплита до Будве, трудила се да реализује начелом да „гледалац жели смјех и комедију”.

Филм нам прича о „авантурама” звијезде Соње, која је згодна и пријатно пјева, о њеном оркестру, уствари популарном чешком оркестру Карла Влаха из Прага, о згодама на путу — на мору и котну, док се сви не нађу на неком музичком фестивалу негdje на Јадрану. То је комедија о симпатijама измеđу чехословачке „звијезде” Соње и југословенског шофера Драга. Дате су и многе нумере ревијског програма, са комиком ситуације, протесном глумом, лијепим предјелима, — „све у циљу забаве публике” жељне комичних сцена, смјеха, музике и забаве. „Овај филм снимио сам 1957. године. Екстеријери су снимани на Јадрану, а ентеријери у филмским атељеима у Прагу. Требало је да буде мјузикл, међутим, скренули смо у оперету, и најзад, направили забавни филм са пјесмом” рекао је Липски.

На питање да ли познаје југословенске редитеље који су студирали у Прагу, Липски је одговорио: „Веома ми је драго што млади филмски ствараоци из Југославије, који долазе на Филмску академију у Прагу, не за борављају школу из које су изашли. Сви они су успјешно почели свој редитељски рад и постигли пуно успјеха у Југославији и иностранству, да

би врхунац постигао Кустирица, филмом „Отац на службеном путу”, који је освојио „Златну палму” на Канској фестивалу и био у номинацији за „Оскара”, у категорији филмова који нијесу снимани на енглеском језику. Имао сам прилику да једном на Канској фестивалу разговарам са групом југословенских филмских радника. То ме је веома обрадовало”.

Редитељ Липски припрема комедију „Посљедње збогом”, који говори о еколошким проблемима на земљи. Он такође врши припреме за ТВ серију од дванаест једночасовних епизода, „Циркус Хумберто”, по дјелу Едуарда Баса, од које би се, истовремено, направила и два филма.

М. М. НОВИЧИЋ

„Добровољци” ће представљати „Зета-филм” на овогодишњем фестивалу у Пули

СУСРЕТИ

ВОЛИМ ВАШЕ ЉУДЕ

ФИЈОН ГИЛМОР-ИВС, археолог из Нотингема, од 1973. године до сада шеснаест пута је боравила на нашем Јадрану.

Увијек када дођем, видим нешто ново, што ме поново повуче да се вратим у вашу лијепу и гостољубиву земљу. Изгнана јена сам багатством културно-историјских споменика и великим бројем археолошких локалитета. Људи су увијек пријатељски расположени, а то највише осваја човјека. Југословени добро познају своју бурну прошlost и споменике који их окружују. Овде у Црној Гори, видјела сам да су људи изузетно поносни на своју историју, што нас, који се занимамо за прошlost Југославије, одушевљава. Ја радим у једној врсти народног унiverziteta у Нотингему, где је првотворни богат археолошки материјал који се чува у музејима Црне Горе.

— Заšto Југославије?

Као туриста у Југославији сам била још као студент прије седамнаест година у лијепом Дубровнику, и ево по шеснаест пут долазим на плави Јадран. У Дубровнику сам осјетила и упознала величанствене прошlosti Југославије. Од тада се стално враћам на Јадран. Кроз предавања у Нотингему, увијек распalajujem идеју, да је лијепо посјетити Југославију. И, у томе успијевам. Сваке године с прољећа или

с јесени доводим по тридесетак заинтересованих људи за прошlost Југославије. Обила зими појединач подручја. Почека сам од Истре, па преко Задра, Шибеника, Сплита, ос траја Хвара, Корчуле, Дубровника стигла у мају овде у Бечиће са групом од тридесет људи — љубитеља старијина. Одавде, за четрнаест дана, колико смо боравили, овишли смо манастир Морачу, Титоград, музеје у Никшићу, Цетињу, Бару, Котору, Херцег-Новом, Будви, као и старе градове Улцињ, Бар, Будву и Котор, који се интензивно обновљавају. Обећавам, да ћу поново довести једну групу, чим буду обновљени градови на Црногорском приморју, који су тако тешко страдали у земљотресу 1979. године. За нас, посебно је за њимљив богат археолошки материјал који се чува у музејима Црне Горе.

— Добро говорите наш језик...?

— Није ми билоовољно, што сам о Југославији сазнавала из стручне литературе на енглеском језику и гледала касније све то in situ. Почека сам интензивно да учи српско-хрватски језик. У томе ми је први помогао професор Мачек из Загреба, који код нас у Нотингему држи курсеве хрватско-српског језика. Рекла бих, да се ов

ђе у Црној Гори говори најчиšćiјe. Ја их без тешкоћа разумијем. Мени је више пута било угодно, када сам обилазила села, где су ме се љаци са изненађењем посматрали, јер говорим њиховим језиком.

Поред тога, што обилазим и проучавам ваш дио Јадрана, почела сам и нешто да пишем. Ускоро ће својлост дана угледати једна публикација о јадранској обали. У тој књизи, биће ријечи о Истри, Далмацији и Црногорском приморју. Надам се да ће добро доћи будућим туристима из Енглеске, који буду путовали у Југославију. Њих ће из године у годину бити све више. Иако, доста Енглеза долази у Југославију, она још увијек у Енглеској није тако добро позната, као рецимо, Италија, Француска, Грчка или Шпанија. Моје је мишљење, да су могућности Југославије, не само у масовном туризму, него и у културном, који још није добио оно мјесто, које вашој земљи припада на културној карти Европе.

Одлазим у Енглеску почетком јуна, али се враћам с јесени на тло Македоније, где такође има доста археолошких локалитета, рекла нам је Фијон Гилмор-Ивс.

Станко ПАПОВИЋ

УЗ 50-ГОДИШЊИЦУ КЊИЖЕВНОГ РАДА ЧЕДА ВУКОВИЋА

ПРОЗА СНАЖНИХ ЕМОЦИЈА

У РОМАНУ „РУСТЕМ”, ШТАМПАНОМ само на албанском језику у преводу Вехапа Шите, приказује се међуратни косовски мозаик: Срби — старосједиоци, Албаници, досељени Црногорци и др угри. Напредне снаге боре се — прије и у току револуције — да на тлу Косова усаде и развију братство народа.

„Прозна балада” или „проза снажних емоција”, први Вуковићев роман са темом из народнослободилачке борбе, „Висине” чине пет поглавља: „Гласник”, „Узварело братство”, „Прегршт топлице”, „Орао” и „Пушка безгласница”.

Вријеме — ратно, 1942. година. Мјесто радње — Поли мје и Поткомље: Зелетин, Зулев жар, Асанац, Јериња глава, Јошаница, Превија, Јеловица, Штавна и Трешњевик. Актери: чланови братства Висковића — Шћепан, „кичма сердарска, а судбина сељачка”, који је своју кућу претворио у бесплатну меџану, његова жена Поль, која, „као да је сторука, доспје све да уради”, њихова кћерка Стана, заљубљена у братственика Младена, који у роману „надраста себе, оног обичног, свакодневног себе”, и који, чак и када гине, неће бити поражен. Младенова мајка Мирјана, „која се доста погијба нагледала”, угледни мајор Урош, скупљач ријетких ријечи и народних умотворина, који се дуго никоме није замјерио, „ни на псето викнути није”, жандармеријски наредник Вучко, „тежак читавом братству”, богослов Гавро, „занесењак и себельбац”, судија Панто, који је „ускочио у сељачки гњу и за рио се као кртица у земљу”, државни савјетник Крсто, „отац племенски”, Машо Баљица, у чијим је рукама индустрија луча за читав слив Злорецице, омладинац Влајко, који „сав кипти од снаге и шапатом не може да раз говара”, удовица Госпава, четнички курир Јанко, грудободни комесар Саво, стари Јоко, дјед Микаш, партизан Машан „од чијих би голих груди одскочио куршум”, наредник Шорле, „за кога нико не зна откуда је, а толико је јада задао читавом крају”... Сви ти ликови, као у већини Вуковићевих романова и проповједака, имају своје противтипове у стварности.

Тема романа — колебања, сукоби, судари, дијоби и, најзад крвави обрачун у једном црногорском селу најтеже ратне године.

Док се партизани припремају за наставак борбе против окупатора, а сиромашак Машо Баљица не силиз у град, већ луч продаје само по селима, „глава читавог племена”, Крста, шаље курире с поруком о стварању четничке организације. На његову „удицу” хватају се пово Шћепан, затим Вучко, који се уселио у кућу удовице Гоставе, „јаке женске, чије смеје очи горе” неком демонском грозницом, па Панто, чија је „незајажљивост само затрпавање једне гроздне празнице у души”, најзад Рајко, „безброжна, живота жељна душа, која се чије лако дала у стеге обавеза — био је такав: у коло, кад хоћу, из кола, кад хоћу.”

На другој су страни, поред Младена и Стане, добру душни комесар Саво, који ће боловати на ногама, док га болест не покоси, Машан, који страхује једино „да људи

не кажу оне празне ријечи: би и прође или кућна штета”, па Јоко, који тјеши једног братственика: „Видиш, синко, без суза се не би могло живјети. То ти кажем ја, ста рац који се читавог живота студио да пусти низ образ ту мелемну капљу... Да није суза, зар би мајка надживљела дијете своје једини? Од којијевке до укопне мотике чојек се сузами брани од грдне жалости и страве смртне. Да није суза, ни смијеха не било...”

Роман „Висине” је, у ствари, „некаква визура, мало по дигнута, негде горе, али не само условно, ка планинама, где је човјек, захваћен ратним вихором, приморан да надраста себе обично”. У њему је и „пејзаж у тијесној вези с оним што осјећају његови јунаци, пејзаж који се не одваја од збивања”.

СУДБИНА РАТНИКА

Судбина ратника у првим послеријатним годинама тема је романа „Без реденика”. Његови јунаци су, изузев једног — мушкиобање Ранке, по чели да се привикавају на нови начин живота, а само она, „опасана жутом ниском вучијим зуба”, живи самосвојно и иналијски. Без иједне пјеги це у биографији, без смоле оговарања за собом”, она је заљубљена у Вита, а често посјећује његову жену Дару, „у ствари мучи себе, напреже се да у себи сломи нешто... што јој понекад не да мира.”

Оптерећен осјећањем кривице, Вито добија анонимна, претећа, писма: „Знамо све” у којима му предлажу да ради за њих и пријете му да ће га, уколико их не послуша, компромитовати. У његовој Дари, „додуше још има она врскаве живахности, али се осјетно смирило бујање њених покрета”. Заокупљена дјецом, ни за шта нема времена на. Све јој се чини да је у њој и око ње „остало нешто недовршено, није нигде доспјела, све је нешто још очекује што не смије сметнути с ума”.

Једне ноћи, док је „небо распето на чукама”, Витове руке почињу да лудују за Ранкиним бедрима, да траже дугмад на блузи дјевојке опасане редеником. „Шта мује? Црна ли сам ти!” — размишља она да би се сва она моћала, ослонила на њега, а прсти јој се изгубили „у ковицама на потиљку где дамара његова подивљала крај”. Истог трена, изблиза јој бљеснуше његове жиличасте набрекле беојаче и усне је оже гоше по грлу. Куцну се реденик о реденик, куршум о куршум. Она цикну. Отури га од себе низа стрмину. — Шта си наумио!

Упоредо пратимо други „троугао”: Микан — Лена — Вито. Микан, руководилац, примјеран и дисциплинован, спреман је да по задатку напусти град и пође на рад у унутрашњост. С том његовом попустљивошћу не слаже се Лена, која „све нешто изводи, мајмунише, пати од нечега — некаквих прохтјева и мушкица”. — За тебе — каже она Микану — не постоје живи људи, већ појмови: фронтовка, грађанка... Кад би се дао уразумити, ти би већ имао аутомобил и одлазио би у девет сати у канцеларију а не би те бацали куд им се прохтје по терену... А, ова ма, уображаваш да си некакв руководилац...

Ворко је сав „у бучним на гласцима”, а Тихи: „гледаш га, а не можеш за живу главу, упамтиши ни једну црту. На његовом лицу била су тврда само стакла наочара. Па и она се каткад замагле, расплину у сиву неизразитост погледа”.

Радња романа одиграва се љети и зими, дању и ноћу, у домовима и на улици. Ево са мо неколико описа: „... Вјетар је раздерао короту тмиње, оголио врхове, оскарамо им дојке цакленом сувомрацијом... Разназали се ѡерда ни стопа на снijегу... Пјена снijета... Парови који су нагродили клупе. Прољеће продрло у излоге, толико је боја процвјетало, толико мириса насрће на пролазнике”.

Вито је једне ноћи пошао да посјети ратног друга Микана, у ствари његову жену Лену, „нећасту хоћанку с напиштљеним грудима”. Доносимо краји одломак из његовог „разговора”:

— Жао ми је — каже она Виту — само једно: што вас не сретоје ратије... Да заиграјмо? Баш сам жељна. Онај мој, дрвени делија, не би поиграо, па да му даш не знаш шта!

Немарно је изговорила те ријечи. Ево је, прилази, клња се, ухвативши с два прста скупу хљавину, као што чине дјевојчице...

Лагано учини неколико корака које је тешко утијао. Кад се наћеши близу врата, Вито окрену прекидач. Уздржа дах... Синуше завјесе од уличне светлости...

— Мили, наслони ми лице на груди. Тако... Ох, бјежи сад, мангуте, несрће! Иде неко! А-а, дишши мирно, мирно — као дјите пред спавање... Што си подивљао, ми ли! Ох, не...

Можда сада треба наповести неколико Вуковићевих рече из интервјуа др Јевту Миловићу, које се не односе само на овај роман.

— То што пишем — изјавио је он — „схватам као покрет, као настојање да се изнова покрене нешто што је доживљено, што је остало статично, што се налази у једном човјеку, што се налази тада у мени. Схватавају стварала што као покретање, ја се — можда у жељи да се и сам поистовјетим с тим покретом — спонтано, нагоном кретања, крећем, и тада се у мени све што хоћу да напиша姆 креће заједно са мном, не мирује све до ријечи на хартији. Тај доживим ликове, градим у себи ситуације, чак, идући, пишем дијалоге, готово дословно смишљам шта ће који мој јунак у роману рећи, како ће тај дијалог да те че. Све то, идући, у себи смишљам, у ствари пишем. Тај покрет у мени и покрет мој се поистовјећују, тако да при рода око мене није декор, ље пота, трага, ливада и дрвеће, него је и она, заједно са мном, у покрету. Касније, кад се вратим своме столу, онда је писање готово механички чин, постанем свој се кретај и биљежим оно што је у мени, у покрету покренуто, и што је оживјело. Право пишем руком, затим преписујем, па куцам на писаћој машини и притом дорађујем, ка снijeћу, у више мањих, глачам и изнова поправљам. Плашиш се једино хладноће у себи и хладноће на написаним страницама...

Милосав ЈАЛИЋ

(У наредном броју
„Развађе”)

ПРОМОВИСАН ДОКУМЕНТАРНИ ФИЛМ „НА БЕЗМЕЋИ”

У ДУБРОВНИКУ, ПОЧЕТОКМ ЈУЛА, одржана пригодна свечаност на којој је извршена промоција краткометражног документарног филма „На безмјеци”. О идеји за снимање, садржају и реализацији филма говорио је Мато Мојаш пред сједник Мeђународне културно-просветне заједнице Дубровника.

„...Идеја о сценарију и синију филма под радним називом „На тромећи” дошла је до изражавају у Херцег-Новом 1977. године у разговорима између „Центар-филма” из Београда и Мeђународне културно-просветне заједнице Дубровник. Због прилика насталих приликом земљотреса 1970. године, ова идеја је оживљавана поново 1984. а почетком 1985. у Дубровнику је одржан састанак предсједника општине — чланица Одбора Скупштина „Братство-јединство”, „Центар-филма” и Мeђународне културно-просветне заједнице. Тада је одлучено да „Центар-филм”, у Сарадњи са „Зетафилмом”, „Форум филмом” и „Кинематографима”, приступи припремама за снимање, а да Мeђународнога филмчика заједнице преузме организационе послове.

Сценаријо филма је темељен на одсликавању прошло сти и садашњости наших највећих народних хероја, који су живјели и живе на тромећи Босне и Херцеговине, Крне Горе и Хрватске.

У тешким временима ратова и народних устанака Црногорца и Херцеговца од 1852. до 1862. народ дубровачког краја дабао је пуну подршку својим сусједима. Ставишићи Дубровачког приморја, Ријеке и Жупе дубровачке, Конавала и Дубровнику свесрдно се залагало да устаницима пружије велику помоћ. У Дубровнику је тим новодомом формиран и Одбор, а села прихватају избеглице — смјештају их у своје куће и дијеле с њима и посљедни залогај хљеба. Само у Сланом мјесечину помоћ је примало 2.200 чланова херцеговачких породица. И за вријеме Балканских ратова у Дубровачком приморју покрет путују је широка акција за појачање устаницима, а дубровачка кућа и одјеће. Након избијања првог светског рата на хиљаде људи избегли су из Дубровачког краја и са њима је промајњено 1974. у Дубровнику. Ова институција обједињава, иницира и развија разне активности, унапређује културно стваралаштво, организује смотре и скупове школске и радничке омладине, друштава и удружења.

Искра која је планила на Зубачким ублима 1941. године не зрачила је за вријеме и послије рата, распламсавајући се настојањима и тежњома на продубљавању заједништва, стварањем услова за разноврснију сарадњу, међусобној близјавању и развијању.

На иницијативу ове Заједнице родила се и идеја о изградњи омладинско-гионирског центра на Зубачким ублима, у коме ће боравити дјеца наших исељеника из свих земаља свијета, дружити се с нашим дјецима учите језик својих предака и упознавати њихову домовину.

Све те вјековне тежње и жеље ухватило је око каме и рођен је филм, који на умјетнички начин овјековје чује велику истину о перас кидиковима јединству народа који је стоећима јединству и братским плео животне нити свога опстанка, постојања и погледа на будућност.

Зубачки убли овјековје чују људскост, љубав, свесрдно ст правду и срећан живот покољења која ће се овдје на извору револуције напајаји најсветијим пићем душевним, а то је, уједно, како реће велики пјесник Његош, и најслађе пиће. Зубачка уbla — то живописно планинско мјесто смјештено између Оребића, Штировника и Бијеле горе — инспирисала је јединство мисли и акције у заједници којој борби за слободу и постала симбол рада, слоге и весеља народа.

Владимир Станишић

ЗАПИС СА ВРХА ЛОВЋЕНА

ДОБРОДОШЛИЦА НА 1600 МЕТАРА

ОНИ СВОЈ ПОСАО ОБАВЉАЈУ на „крову” Ловћена. У изванредном амбијенту ресторана „Видиковач” који је саграђен уз први степеник чуvenог Његашевог маузолеја на опјеваној планини, на висини од 1.600 метара, дочекују и испраћају посетиоце. Домаће и стране туристе који нарочито током жарких дана љета хрле ка ловћенском врху.

Атрактивни ресторан чији је аутор архитекта Марко Мусић, који је побиједио са својим рјешењем на југословенском конкурсу, начињен је од камена, дрвета и стакла. Све подсећа на околину, ништа не шtrчи у јединственој природи Ловћена. Одједном се у ресторану могу сместити 130 гостију.

„Посаду” овог чудног пла-

тињског „Гранд-хотела”. Мала или упрана екипа дочекује госте и намјернике са приганицама и медом уз оба везан осмјех који значи добродошлицу. Послије тога и обавезне чаше лозоваче којом сваког посетиоца чаша вјају домаћини, гост може да бира специјалитете црногорске кухиње које спрема Јљана: његушку пршуту и сир, качамак и скоруп, његушки стек... Све се то служи уз потачу коју под сачом ту у ресторану пеће вриједна куварица.

— Посјета је добра, мада наредних година очекујемо још више посетиоца, каже Слободан Поповић. — Тек смо се прочули. Знате, дуго је трајала градња ресторана, па људи нису још добро ни обавијештени о нама и нашем послу.

Њих четворо су у ресторану преко цијелог дана. Нико не бира посао: када је гужва

сви раде све само да би гости били задовољни. Заборављају да сваког дана до посла и натраг превале по 40 километара, да су и набављачи и месари и конобари. Заборављају и на мала примања и остale нedaže и — веселе се са гостима. Не ријетко запјевају и уз пјесму се раслају у вечерњим часовима.

А гости су збила задовољни. Водич агенције „Компас“ која је управо била довела госте у ресторан док смо ми наскали са домаћинима, Дамјана Осрерц рече нам да је овде чест гост и да бројни туристи које она доводи до сада нису нашли ни једну примједбу објекту и људима у њему. Задовољни су дакле и пробирљиви Словенци, Западни Њемци, Французи и други посетиоци. А то говори доста о Видиковцу. Рекли бисмо боље него све рекламе које се исписују у разним проспектима.

Прича, чини се, не би била потпуна када не бисмо нешто реклами младом конобару Петру Бановићу, који говори два свјетска језика и о којем се увекли причало у вријеме када смо боравили на Ловћену. Он је у ресторану нашао хрпу девиза, че-

кова, докумената — све је то вредјело близу стару милијарду — који су припадали италијанском туриста Рафаелу Бови. Туриста из суседне земље који се одмарало у Светом Стефану заборавио је све то за вријеме боравка на Ловћену. Петар је сав новац и документа од мање прослиједио у Свети Стефан на руке Рафаелу Бови. Одушевљени Италијан је же лио да натради Петра, али је овај одбио новац. Није, међутим, могао да одбије позив Бове да буде његов гост у Венецији петнаест дана. Рекоше нам да је овај поштени момак и раније док је радио у хотелу „Гранд“ на Цетињу нашао неколико пута новаца и враћао га гостима.

— Ми смо као једна породица, биљежимо ријеч Јелијане Ђевердановић. — Ово је наш други дом и тако се у њему понашамо. Када нема посетију чистимо ресторан, правимо икебану од плавинског цвијећа...

За свој успјешан петогодишњи рад „Видиковач“ је већ добио бројна признања. По заслугама свакако. Посматрајући како се овде ради стекли смо утисак да ће још до ста признања и награда стићи у руке ових младих људи.

Саво ГРЕГОВИЋ

СВЕТИ СТЕФАН

УВЕДЕНИ КОМПЈУТЕРИ

ДА НЕ МОЖЕ бити напретка у пословању туристичке привреде без савремених уређаја и технологије, схватали су и одговорни у ООУР „Хотели Свети Стефан“.

— Ових дана добили смо на нашим рецепцијама компјутере марке ПС-16 „ИРИС“ из „ЕнергоГинвестовог“ погона. За сада радимо на овим компјутерима цијелу рецепцијску обраду, рекла нам је шеф рецепције хотела „Маестрал“, Соња Петровић.

Како смо сазнали, цио овај компјутерски систем наредне туристичке сезоне водиће се из једног центра. До сада, у нашој општини, компјутеријацији су пришли Туристичко насеље „Словенска плаја“ и Будванска основна школа.

С. П.

УЗ ГОДИШЊИЦУ СМРТИ ДИМИТРИЈА ЈОВОВИЋА

СЕДМОГ ЈУЛА навршила се година дана од смрти друга Димитрија — Дима Јововића, првог главног и одговорног уредника „Приморских новина“ — првог листа у двадесетпетвјековој историји Будве. Од његовог првог броја, који се појавио 13. јула 1972. дуги низ година, такорећи до свог поље њег даха, друг Димо је био један од наших најактивнијих аспадника. Као главни и одговорни уредник, члан Редакције и сарадник, он је настојао да „Приморске новине“ постану, и буду, вјерно огледало стремљења и напора наших радних људи и грађана, омладине и пионира, тумач њихових жеља и настојања; да их правовремено и тачно информишу о свим забавањима, да подстичу њего ване критичке мисли и тражење најбољих рјешења за отворене друштвене проблеме и отклањање свега што је стајало на путу нашег развоја.

Прелиставајући комплете наше, и Димовог, листа, ми готово у сваком броју налазимо његове оптимистичке уводнице, аналитичке чланке, бритке осврте, прегледне информације и лирске репортаже. Читајући их данас — иако знамо да смо га прије годину дана испратили на ње-

гов поље, чини се да је друг Димо још увијек са нама онакав какав је увијек био: ведар, срдачан, храбар, спреман да се ухвати у коштац са свим не даћама, да сваког разумије, сваком помогне, да се до поље могућности бори и

жртвује за идеале који су му читавог болно кратког живота били пречи од живота.

Поред уводника испод која стоји потпис: Редакција, у првом броју „Приморских новина“ пажњу привлаче његови написи: „Урбанистичка служба поново под контро-

лом одборника“, „Одређена подручја за камповање“ и „Већа средства општине“ (информативни чланци), „Трговина крива за повремене не сташице хљеба“ и „Вашарска музика“ (осврти), анке та „Да ли ће доћи до интеграције комуналне привре-

ДИМИТРИЈЕ ЈОВОВИЋ

КАМЕНА ЉЕПОТИЦА

СМЈЕЊИВАЛЕ СУ СЕ РАТИЧКЕ АРМАДЕ Твојим улицама. Улазиле су уз звук мачева и звуке фанфара. Очи брањилаца, просуте, у крви, по Твојим прилазима, нијесу могле спријечити побједничке крике освајача на Твојим бедемима.

Врисак робиња у загрљајима Сараџа на смјењивао је потмули бат корака римских легионара, а звучи цитри хетера и куртизана на бањанијама обијесних византијских велможа и млетачких капетана и бројдоловника са серенадама Наполеонових гренадира и једва чујним акордима бечких оперета.

Долазиле су и пролазиле године, и вјеснице, једна за другом. Некад нечујно, а некад рушевни бедеме и мостове пред собом и иза себе. Долазиле су и одлазиле, нијесу се у ниске деценције, вјекова и миленијума. А Ти си била, и остало, оно што си била — Камена љепотица. Потресана и рушене у земљотресима (напомињемо: ови редови писани су седам година прије оног петнаестоаприлског, катастрофалног), под

локавана валовима, изрована у ратовима, стојиши и стајаћи поносна као цин.

Пркосили вјетровима који до Тебе до опиру с мора и копна и причаши о себи, својим радостима и патњама, ноћима огрнутим мјесечином и оним тамним, без светла.

Давно је престао звук мачева. Замутили су звуци труба. Нападачи су далеко од Твојих бедема. Твојим улицама и бедемима љети корачају потомци некадашњих нападача. Марио и Бина, Милер и Хелена, Франсоа и Жилијет, заједно с потомцима некадашњих пријатеља, прекривају Твоје надалеко чујене плаже. Сваки дуо Тебе носи у својим мислима, успоменама или овје ковјечен камерама.

За разлику од својих предака — освајача, долазе Ти, Камена љепотица, њихови потомци као пријатељи, отчињени Твојим историјским знаменитостима, бисерним обалама, топлим морем и незаборавним дјевичанским недирнутим, залеђем.

Мека је добила супарника — још дуго, вјековима и миленијумима, Камена љепотица ће пјевати поносну баладу.

Димитрије Јововић

де”? поетска добродошилица хладној води са Подгорских врела „Више нећemo бити же дни“ и репортажа „Камена љепотица“ коју, послије тачно четрнаест година, објављујемо у овом, тристоготом по реду, броју.

И тако: из мјесеца у мјесец, из године у годину, Дијо је писао о радним друштвено-политичким организацијама, о установама, проблемима и о људима. Читаоци су, и непотписане препознавали његове написе, памтили их, вољели, и вјеровали им, јер су знали да свака његова ријеч значи оно што каже.

Такви се другови, какав је био Димитрије Јововић, не заборављају. Тешко нам је без њега — зато он живи у нашим сјећањима и сретамо се често са њим, на жалост, са мноштвом сновима.

Милосав Лалић